2021–2027 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ PROGRAMOS STEBĖSENOS KOMITETO POSĖDŽIO KLAUSIMŲ – ATSAKYMŲ SUVESTINĖ

2026 m. spalio 21 d.

Klausimai ir pasiūlymai	**Pateiktas atsakymas (el. paštu)**
Nežinau ar ne per vėlu, bet norėčiau pateikti tokį prašymą **Dėl pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ projektų atrankos kriterijų:** Siūlau patikslinti 7 veiklos „Skatinti labai mažas, mažas ir vidutines įmones vystyti dirbtinio intelekto sprendimus“ antrąjį specialųjį projektų atrankos kriterijų, išplečiant galimų pareiškėjų ratą ir įtraukiant transporto sektoriaus įmones. **Motyvacija.** Dirbtinio intelekto sprendimai transporto sektoriuje gali būti plačiai taikomi maršrutų planavimui, keleivių srautų prognozavimui, transporto priemonių eksploatavimo optimizavimui ir veiklos sąnaudų mažinimui. Transporto sektoriaus įtraukimas sudarytų galimybes plačiau diegti inovacijas, didinti transporto paslaugų efektyvumą ir prisidėti prie skaitmeninės transformacijos tikslų įgyvendinimo. Nenoriu dėl to kliudyti balsavimui, bet jei būtų bent menkiausia galimybė skaitmenizavimo klausimą išplėsti keleivių vežimo sektoriui būtų labai naudinga.	Teikiame Ekonomikos ir inovacijų ministerijos suderintą atsakymą į Jūsų užduotą klausimą. Kaip parodė pirmasis kvietimas, informacinių technologijų sektorius turi didesnį potencialą kurti ir vystyti DI produktus ir (arba) sprendimus nei pramonės įmonės, todėl paliekamas tik informacinių technologijų sektorius. Siūlomas transporto sektorius tam tikrais atvejais yra apibrėžiamas kaip neremtinos veiklos sritis, pavyzdžiui Bendrajame bendrosios išimties reglamente 13 straipsnyje (2014 m. birželio 17 d. Europos Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius. Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795, 119 ir 120 intervencinių priemonės sričių kodai, skirti transporto skaitmeninimui, priklauso 3 politikos tikslui „Geriau sujungta Europa skatinant judumą“, kuris yra kuruojamas Susisiekimo ministerijos.

Skaitau Stebėsenos komiteto balsavimui pateiktus dokumentus ir norėčiau pasitikslinti kelis dalykus. Man svarbu žinoti, už ką balsuoju. 1. Dėl aplinkai draugiškų technologijų: kaip suprantu, svarbu ne tik tai, kad technologijos būtų naujos, bet ir tai, kad jos iš tiesų padėtų aplinkai. Kaip tai įvertinama, ypač kai projektai jau atrinkti pagal Europos žiedinės ekonomikos inovacijų slėnio programą? 2. Dėl dirbtinio intelekto sprendimus kuriančių įmonių: kodėl nustatyta, kad įmonės dvejus metus iš eilės turi gauti bent po 145 tūkst. eurų pardavimo pajamų? Norėčiau geriau suprasti, kodėl pasirinkta būtent tokia riba ir ar dėl jos finansavimo nepraras dar tik į rinką ateinančios perspektyvios įmonės. 3. Dėl pramonės įmonių energijos taupymo: suprantu, kad Teisingos pertvarkos fondas skirtas ne tik ekonominiams ir aplinkosaugos pokyčiams, bet ir padėti regionams bei žmonėms pereiti prie klimatui neutralios ekonomikos. Kaip anksčiau patvirtinti projektų atrankos kriterijai padeda siekti ir šių tikslų? Būčiau dėkinga, jei galėtumėte labai trumpai paaiškinti. Man tai padėtų geriau suprasti siūlomus sprendimus ir atsakingai apsispręsti balsuojant.	Teikiame Ekonomikos ir inovacijų ministerijos suderintus atsakymus į Jūsų užduotus klausimus. 1. Vertinant projektų atitiktį aplinkai draugiškų technologijų tikslams papildomas nacionalinis technologijų poveikio aplinkai vertinimas nebus atliekamas. Bus remiamasi jau atliktu tarptautiniu ekspertiniu vertinimu pagal Europos žiedinės ekonomikos inovacijų slėnio (ECIV) programos procedūras. ECIV OC2 kvietimo apraše aiškiai nustatyta, kad remiami projektai turi prisidėti prie žiedinės ekonomikos tikslų, tokių kaip pirminių žaliavų naudojimo mažinimas, atliekų prevencija ir jų pavertimas antriniais ištekliais, išteklių efektyvumo didinimas, pakartotinio naudojimo, taisymo, perdirbimo ir kitų žiedinių verslo modelių diegimas. Taip pat apibrėžtos prioritetinės sritys (pvz., maisto sistemos, tekstilė, bioekonomika, elektronikos įranga, pakuotės, energetikos sistemos, vandentvarka, statyba ir kt.), kurių projektai turi prisidėti prie aplinkosauginių ir žiedinės ekonomikos tikslų. ECIV OC2 kvietimo projektai bus vertinami pagal šiuos kriterijus: poveikį (40 proc.), projekto kompetenciją ir meistriškumą, įskaitant atitiktį programos prioritetams (30 proc.), bei įgyvendinimo kokybę ir efektyvumą (30 proc.). Atrankai bus taikoma minimali 3 iš 5 balų vertinimo riba. Vertinant projektų poveikį (Impact) pagal kriterijų „Patikimumas, kad numatyti veiksmai leis pasiekti laukiamus rezultatus ir poveikį“ bus balais vertinami šie aspektai: • Ar projektas turi potencialą reikšmingai prisidėti prie regionų ir Europos Sąjungos žiediškumo didinimo? • Kiek siūlomas projektas sukuria naują vertę ir naudą regionų žiediškumui, palyginti su esama situacija? • Ar paraiškoje aprašytas ir kiekybiškai įvertintas poveikis būsimoms investicijoms, produktams ir paslaugoms, darbo vietų kūrimui, rinkų kūrimui ar jų augimui ir kt.? • Ar paraiškoje įvertintas galimas teigiamas ir neigiamas socialinis, ekonominis, aplinkosauginis bei saugos poveikis, kurį gali sukelti projektas ar siūlomas sprendimas?

	• Ar poveikis yra apibrėžtas ir kiekybiškai įvertintas naudojant konkrečius, tinkamus, išmatuojamus ir realistiškus pagrindinius veiklos rodiklius (KPI)? Vertinant projektų poveikį (Impact) pagal kriterijų „Poveikis aplinkai ir visuomenei“, bus balais vertinami šie aspektai: • Kaip projektas prisidės prie organizacijų žiediškumo didinimo? • Kaip projektas skatins žiediškumą regionų ir Europos mastu? • Ar galimas aplinkosauginis ir socialinis poveikis yra kiekybiškai pagrįstas aiškiais ir patikimais pagrindiniais veiklos rodikliais (KPI)? • Ar pasirinktiems KPI nustatytos pradinės ir siektinos reikšmės yra aiškiai apskaičiuotos, realistiškos ir pagrįstos? • Ar pakankamai išsamiai aprašyti socialiniai projekto aspektai, įskaitant įvairių visuomenės grupių įtrauktį ir projekto indėlį į lygybės skatinimą? **Atsižvelgiant į tai, manome, kad ECIV OC2 programos ekspertinis vertinimas kokybiškai sudarys projektų rotacinę eilę pagal jų poveikį ir kokybę, todėl nacionaliniu lygmeniu bus vadovaujamasi ECIV programos ekspertinio vertinimo rezultatais, o papildomas projektų aplinkosauginio poveikio ar technologijų „žalumo“ vertinimas nebus atliekamas.** 2. Atkreiptinas dėmesys, kad siekiama užtikrinti, kad finansavimo sieks jau veikiančios, gebančios vykdyti veiklas, finansiškai pajėgios įmonės, kurios sukurtos ne tikslingai dėl siekiamo gauti finansavimo. Numatyta suma pasirinkta atsižvelgiant į maksimalią galimą gauti finansavimo sumą. 3. Dėl pramonės įmonių energijos taupymo: suprantu, kad Teisingos pertvarkos fondas skirtas ne tik ekonominiams ir aplinkosaugos pokyčiams, bet ir padėti regionams bei žmonėms pereiti prie klimatui neutralios ekonomikos. Kaip anksčiau patvirtinti projektų atrankos kriterijai padeda siekti ir šių tikslų? Pažymime, kad siekiama perkelti projektus iš Investicijų programos 2 prioriteto 2.1 uždavinio „Skatinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį“ veiklos „Didinti EVE pramonės įmonėse“ (toliau – EVE veikla) į Investicijų programos 9

	specialiojo prioriteto „Teisingos pertvarkos fondas“ 9.1 uždavinį „„Sudaryti sąlygas regionams ir žmonėms spręsti dėl pertvarkos, kuria siekiama įgyvendinti Sąjungos 2030 m. energetikos ir klimato srities tikslus ir ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti neutralaus poveikio klimatui Sąjungos ekonomiką remiantis Paryžiaus susitarimu, kylančio socialinio poveikio, poveikio užimtumui, ekonominio poveikio ir poveikio aplinkai klausimus“ (toliau – 9.1 uždavinys), kadangi pagal 9.1 uždavinio veiklos „Pramonės įmonių dekarbonizacija: Alternatyvaus kuro diegimas pramonės įmonėse Kauno, Šiaulių, Telšių aps.)“ kvietimą, galiojusį 2025 m. spalio 8 d. – gruodžio 30 d., nebuvo gautas nei vienas projektų įgyvendinimo planas. Projektų perkėlimas padės užtikrinti dekarbonizacijos tikslo siekimą, t. y. kiek įmanoma užtikrinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) sumažėjimą. Dėka šių perkeltų projektų planuojamas sutaupyti ŠESD bus lygus 13 625 tCO2/year.
Balsuoju UŽ visais pateiktais klausimais. Jeigu būtų galimybė, tik iš dalies susijęs klausimas pasitikslinimui - LR EIMIN atstovams: 1. Ar pagal programos pažangos priemonę Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ ar kitas LR EIMIN formuojamas priemones bus sudarytos sąlygos ir kitoms įstaigoms, kurios nėra MVĮ (konkrečiai - didelės įmonės, VšĮ) vystyti ir/ar diegti DI sprendimus, siekiant ir jų tolesnės skaitmenizacijos ir konkurencingumo plėtros?	Teikiame Ekonomikos ir inovacijų ministerijos suderintą atsakymą į Jūsų užduotą klausimą. Pagal šiuo metu nustatytus reikalavimus 2021-2027 m. Investicijų programoje ir Reglamente Nr. 2021/1060, būtent šitoms veikloms finansavimas skiriamas tik MVĮ. Kitose veiklose, kaip pavyzdžiui Europos skaitmeniniai inovacijų centrai ar DI reguliacinė smėliadėžė, galutiniais naudos gavėjais gali būti ne tik MVĮ.
Laba diena, Iš esmės pritariame parengtiems dokumentais, tačiau teikiame kelias pastabas: 1. Žaliosios atliekos: atkreipkite dėmesį į 2 priede numatytą 8 mln. Eur ir mažiausiai 1 kg papildomų metinių pajėgumų už dotacijos eurą. Paskyrus visą sumą, tai reikštų bent 8	Teikiame Ekonomikos ir inovacijos ministerijos ir Aplinkos ministerijos suderintus atsakymus į Jūsų užduotus klausimus. 1. Atsakant į klausimą, informuojame, kad pirminiai rodikliai buvo nustatyti rengiant pažangos priemonės 02-001-06-10-02 „Skatinti atliekų perdirbimą ir antrinių žaliavų naudojimą“ pagrindimo aprašą. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2021 m. buvo surinkta apie 101 tūkst. t žaliųjų atliekų. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane

000 t/metus, o 3 priedo 1.3 poveiklėje numatyta 7 843 t/metus. Ar čia turi taip būti? 2. TPF: protokolo EIM I dalies sprendime ir 5 priede kalbama apie energijos vartojimo efektyvumą, tačiau tos pačios protokolo dalies argumentuose – apie pagal 2.2 uždavinį atrinktus atsinaujinančios energijos projektus. Be to, 4 priede nurodyta veikla 2.1.4, o 5 priede ir protokolo sprendime – 2.1.5. Reikėtų aiškumo, kuriems projektams ir kurios patvirtintos redakcijos kriterijai perkeliami. Ar teisingos nurodytos sumos 5 priede – veiklos finansavimas 16 790 000 Eur, 6 priede – 3.3 poveiklės TPF lėšos 13 551 512 Eur? 3. Dėl DI kriterijų - kyla klausimas, kodėl pareiškėjų ratas susiaurinamas iki IRT įmonių? Atkreipkite dėmesį, kad skiriasi pajamų vertinimo laikotarpiai, patikslinkite pajamų augimo prognozių vertinimą ir galutinį kriterijų skaičių.	prognozuojama, kad 2030 m. komunalinių atliekų sraute susidarys apie 134 tūkst. t žaliųjų atliekų, pateiktame ekspertų vertinime numatyta, kad 2030 m. atskirai bus surenkama apie 120,8 tūkst. t žaliųjų atliekų. Atsižvelgiant į tai buvo nustatytas poreikis sukurti **papildomus 20 000 t per metus** žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių **pajėgumus**, buvo apskaičiuotas preliminarus investicijų poreikis, sudarantis **20,4 mln.** Eur ES lėšų, šie skaičiai buvo nurodyti pažangos priemonėje veiklai 1.3. Žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų plėtra. Vėliau nustačius, kad šiai veiklai taikomos valstybės pagalbos sąlygos, ir įvertinus Bendrojo bendrosios išimties reglamento (BBIR) nuostatas, nustatyta, kad tinkamomis finansuoti gali būti pripažįstamos tik su kompostavimo veikla susijusios mobiliosios įrangos įsigijimo išlaidos, o kompostavimo aikštelių įrengimo ir plėtros išlaidos turi būti finansuojamos pareiškėjų lėšomis. Dėl šios priežasties pažangos priemonės finansavimo suma buvo sumažinta nuo 20,4 mln. Eur iki **8 mln.** Eur, įvertinant tik mobiliosios įrangos finansavimo poreikį. Atitinkamai buvo proporcingai perskaičiuotas ir planuojamas rodiklio pasiekimas. Atsižvelgiant į sumažintą finansavimo apimtį, nustatyta siektina rodiklio reikšmė – **7 843 t per metus** papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų (2026 m. spalio 7 d. Nr. D1-182 atliktas pažangos priemonės keitimas). Pažymėtina, kad specialiojo projektų atrankos kriterijaus reikalavimas „už 1 suteiktos dotacijos eurą turi būti įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų ne mažiau kaip 1 kilogramą (0,001 tonos) per metus“ ir pažangos priemonėje nustatyta 7 843 t per metus rodiklio reikšmė nėra visiškai tapatūs dydžiai. Palyginus 8 mln. Eur finansavimo sumą ir minėtą specialiojo kriterijaus santykį, susidaro 157 t per metus skirtumas (apie 2 proc.), kuris atsirado dėl rodiklių perskaičiavimo iš pirminių pažangos priemonės poreikio skaičiavimų ir naudojamų proporcinių apskaičiavimų bei apvalinimų. Aplinkos ministerijos vertinimu, toks skirtumas yra nereikšmingas ir nedaro esminės įtakos siekiamam rezultatui ar projektų atrankos logikai. Kartu pažymime, kad finansuojami projektai privalės atitikti specialiojo atrankos

	kriterijaus reikalavimą, o jo įgyvendinimas bus tikrinamas tiek projektų vertinimo metu, tiek po projektų įgyvendinimo. Šiuo tikslu rengiamame PFSA projekte numatyta, kad projekto veiklų įgyvendinimo pabaigoje kartu su galutine veiklos ataskaita turi būti pateikti dokumentai, pagrindžiantys pagal specialųjį projektų atrankos kriterijų „Už 1 suteiktos dotacijos eurą turi būti įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų ne mažiau kaip 1 kilogramą (0,001 tonos) per metus“ ir prioritetinį projektų atrankos kriterijų „Už 1 suteiktą dotacijos eurą įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų (tonų per metus)“ prisiimtų įsipareigojimų įvykdymą. Atsižvelgdami į tai, kad skirtumas tarp specialiajame projektų atrankos kriterijuje nustatyto santykio ir pažangos priemonėje numatytos 7 843 t per metus rodiklio reikšmės sudaro apie 2 proc. ir, Aplinkos ministerijos vertinimu, yra nereikšmingas, manome, kad jis neturėtų būti kliūtis tolimesniam dokumento derinimui. Atkreipiame dėmesį, kad pažangos priemonėje nustatyta minimali siektina rodiklio reikšmė. Nors specialusis atrankos kriterijus „Už 1 suteiktos dotacijos eurą turi būti įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų ne mažiau kaip 1 kilogramą (0,001 tonos) per metus“ reikalauja tik minimalaus jo pasiekimo, prioritetinis atrankos kriterijus „Už 1 suteiktą dotacijos eurą įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų (tonų per metus)“ papildomai skatina kurti didesnius atliekų perdirbimo pajėgumus ir siekti ambicingesnių rezultatų, nei numatyta pažangos priemonėje. 2. Dėkojame už pastebėjimą, protokolas patikslintas. Informuojame, kad siūlomiems perkelti projektams, finansuotiems pagal kvietimą Nr. Nr. 02-090-K, taikyti projektų atrankos kriterijai, patvirtinti Investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. spalio 23 d. protokoliniu sprendimu Nr. 46P-7(23). Pažymime, kad 5 priede nurodyta Investicijų programos 9 prioriteto 9.1 uždavinio veiklai Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse (Kauno, Šiaulių ir Telšių apskr.) skirtų Europos Sąjungos fondų lėšų suma

	(mln. eurų), bei pažymėta, kad „ Nurodytos lėšos atitinka tas, kurios nurodytos šiuo metu Europos Komisijai pateiktame 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – Investicijų programa) keitime. Remiantis minimu Investicijų programos keitimu šiuo metu rengiamas 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ aprašo keitimas ir aprašo veiklos „3. Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse“ poveiklei „3.3. Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse (Kauno, Šiaulių ir Telšių apskr.)“ skiriamos lėšos ir planuojamos pasiekti rodiklių reikšmės bus tikslinamos”. Atsižvelgiant į pateiktą pastebėjimą, šiuo metu rengiamas ir artimiausiu metu viešam aptarimui bei derinimui TAIS bus skelbiamas 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ aprašo keitimas, kuriame nurodyta suma bus aktualizuota, t. y. bus aktualizuotas 6 priedas. Prisegame ir patikslintą protokolą. 3. Kaip ir nurodyta prie kriterijaus paaiškinimo, ***pakeitimas atliekamas remiantis pirmojo kvietimo patirtimi, kuomet didžioji dalis pareiškėjų buvo būtent IRT sektoriaus įmonės, o pramonės įmonėms buvo sudėtinga pagrįsti tinkamus gebėjimus sukurti DI produktus ir (arba) sprendimus ir neturėjo tinkamų tam kompetencijų. Todėl siekiant užtikrinti kvietimo tikslingumą ir efektyvų lėšų panaudojimą, pareiškėjų ratas tikslinamas. Tuo pačiu tikslingai nubrėžiama takoskyra tarp DI vystymo ir DI diegimo kvietimų.*** Kriterijaus vertinimo metode nurodyta, kad įmonės pardavimo pajamos vertinamos pagal paskutinių dvejų metų iki PĮP pateikimo (2025 m. ir 2026 m.) metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenis **ir kitus pajamas pagrindžiančius buhalterinės apskaitos dokumentus (sąskaitos faktūros, pirkimo – pardavimo sutartys ir pan.). Todėl tiems, kurie dar neturės patvirtintų finansinių ataskaitų,** šioms pajamoms įrodyti bus galima pateikti **buhalterines pažymas, sąskaitas faktūras ar sutartis.** Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad kvietimas galios keturis mėnesius, tad kol IA vertins PĮP, jau teoriškai bus galimybė pateikti ir už 2026 m. finansinės atskaitomybės dokumentus

Dear Colleagues, Please find below the DG REGIO comments on the project selection criteria submitted for Monitoring Committee's approval under the written procedure. **<u>DG REGIO comments:</u>** **PRIORITY 1, ERDF, PO1 'Smarter Europe', RSO 1.2, Action 1.2.7 – Encouraging SMEs to develop AI solutions:** **Priority criterion #1 (new):** Please clarify how the assessment will ensure that the projected revenue growth reflects the expected contribution of the AI product or solution developed under the project, rather than growth from the applicant's other business activities. Also clarify how the reliability of applicants' revenue forecasts will be assessed. We would like to draw your attention that Action 1.2.7 falls under National Progress Measure No. 05-001-01-05-05 "Encouraging enterprises to digitalise", which is relevant to the **ongoing audit case concerning the 2024–2025 Assurance Package and management verifications of Innovation Agency digitalisation calls**. It is important to ensure that verification arrangements for the second AI call duly reflect the audit findings and associated corrective measures, particularly regarding the timing and completeness of expert assessments of delivered AI products and solutions. **PRIORITY 2, Cohesion Fund, PO2 'A Greener Europe', RSO 2.6, Action 2.6.2 – Developing waste preparation for recycling and recycling capacities:**	We are providing the responses to your questions, as coordinated between the Ministry of the Economy and Innovation and the Ministry of Environment. PRIORITY 1 Under the priority criterion "Project Effectiveness", the assessment will be based on the undertaking's **total** revenue, without distinguishing revenue from the development of the AI product and/or solution under the project. Consequently, the criterion will not differentiate revenue generated by the undertaking's individual separated business activities. Reliability of applicants' revenue forecasts submitted under this criterion will be ensured through the period of monitoring of the criterion and the requirements related to the relevant indicator. The criterion will be applied both during the assessment of the Project Implementation Plan (PIP) and during the post-project monitoring period. It will be linked to the national result indicator "Increase in revenue of enterprises received investment". Failure by an undertaking to achieve the forecast target values for this indicator will lead to reducing the funding received or requiring its full recovery. These requirements will be laid down in the Description of Funding Conditions for the Activity. Furthermore, in response to the comment concerning the audit, we would like to clarify that the Description of Funding Conditions for this Activity will ensure that eligible project expenditure may be reimbursed only upon verification of the final result and **<u>subject to a positive expert assessment confirming the eligibility of the expenditure for funding</u>**, in accordance with point 160[1].3 of the Project Administration and Financing Rules (1K-237 Dėl 2021-2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atspar...). PRIORITY 2 • We would like to clarify and confirm that Criterion No. 1, *"For every euro of grant funding awarded, the project must commit to creating at*

• **Special criterion #1 (technical clarification):** Project selection criteria methodology indicates that this criterion was already approved by the Monitoring Committee in March 2024. Please clarify whether it is being maintained unchanged and why it is presented as a newly established criterion in the current proposal. • **Implementation follow-up:** While the proposed criteria appropriately prioritise the development of additional recycling capacity, attention should also be paid during implementation to ensuring effective utilisation of this capacity and achieving the expected volumes of waste actually recycled, in line with the Programme's objectives and result indicators.	*least 1 kilogram (0.001 tonnes) of additional green waste recycling capacity per year"*, was already approved by the Monitoring Committee in March 2024 and remains unchanged. This was indicated in the annex submitted together with the proposal, *"Methodology for the Assessment of the Proposal for the Establishment and/or Amendment of Special and Priority Project Selection Criteria"*, where the following note was included under this criterion: *"Approved by Protocol Decision No. 46P-3 (19) of the Monitoring Committee for the 2021–2027 European Union Funds Investment Programme at its meeting of 14 March 2024."* • We agree that, in addition to creating additional waste preparation for recycling and recycling capacity, it is important to ensure the effective utilisation of this capacity in order to achieve the result indicators set out in the Programme. Projects receiving funding will be required to comply with the requirements of Special Selection Criterion No. 1, *"For every euro of grant funding awarded, the project must commit to creating at least 1 kilogram (0.001 tonnes) of additional green waste recycling capacity per year"*. Compliance with this requirement will be verified both during project appraisal and through monitoring after project implementation. The draft Project Financing Conditions Description provides that, upon completion of project activities, beneficiaries must submit, together with the final project implementation report, supporting documents demonstrating the fulfilment of the commitments undertaken under the Special Project Selection Criterion *"For every euro of grant funding awarded, the project must commit to creating at least 1 kilogram (0.001 tonnes) of additional green waste recycling capacity per year"* and the Priority Project Selection Criterion *"Additional green waste recycling capacity created per euro of grant funding awarded (tonnes per year)"*. Through these arrangements, the achievement of project indicators will be monitored, and the capacities created will be required to be used in accordance with the project objectives and the requirements set out in the financing conditions. In addition, pursuant to Paragraph 246 of the Project Administration and Financing Rules (PAFT), the continuity of the investments must be ensured for a period of five years following the completion of project financing. In

	view of the above, we consider that the project monitoring system and continuity requirements provide sufficient safeguards to ensure the effective utilisation of the capacities created and contribute to the achievement of the expected waste recycling results.
1. Dėl Aplinkos ministerijos pažangos priemonės projektų atrankos kriterijų tvirtinimo – NEPRITARIAME. Abejonių kelia siūlomas specialusis projektų atrankos kriterijus, pagal kurį už 1 suteiktos dotacijos eurą turi būti įsipareigojama sukurti ne mažiau kaip 1 kilogramą papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų per metus. Mūsų vertinimu, toks minimalus reikalavimas nėra pakankamai pagrįstas investicijų efektyvumo požiūriu. Atsižvelgiant į priemonei numatytą 8 mln. Eur finansavimą, kyla klausimas, ar nustatytas pajėgumų ir investicijų santykis užtikrina racionalų viešųjų lėšų panaudojimą ir nesudaro prielaidų finansuoti mažos apimties, santykinai brangią infrastruktūrą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvoje jau veikia regioninių atliekų tvarkymo centrų ir privačių subjektų sukurta žaliųjų atliekų tvarkymo infrastruktūra. Todėl, prieš numatant papildomas investicijas į naujų pajėgumų plėtrą, svarbu įvertinti esamos infrastruktūros panaudojimo lygį ir realų papildomų pajėgumų poreikį. Prašytume pateikti papildomą pagrindimą: • Kokia analize remiantis nustatytas būtent 1 kg papildomų pajėgumų už 1 Eur dotacijos kriterijus? • Koks šiuo metu yra bendras žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumas Lietuvoje, kiek jo	Teikiame Ekonomikos ir inovacijos ministerijos ir Aplinkos ministerijos suderintus atsakymus į Jūsų užduotus klausimus. 1. Dalis • Kokia analize remiantis nustatytas būtent 1 kg papildomų pajėgumų už 1 Eur dotacijos kriterijus? • Koks šiuo metu yra bendras žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumas Lietuvoje, kiek jo faktiškai išnaudojama ir kokio papildomo poreikio prognozuojama? • Ar vertintas esamos infrastruktūros modernizavimo ir efektyvesnio panaudojimo potencialas, palyginti su naujų pajėgumų kūrimu? Atsakydami į Jūsų klausimus pažymime, kad specialusis projektų atrankos kriterijus „Už 1 suteiktos dotacijos eurą turi būti įsipareigojama sukurti papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų ne mažiau kaip 1 kilogramą (0,001 tonos) per metus“ **jau buvo patvirtintas** Stebėsenos komiteto 2024 m. kovo mėn. ir jis išlieka nepakitęs. Tai buvo nurodyta kartu su pateikta projektų atrankos kriterijų vertinimo medžiaga priede „Pasiūlymas dėl projektų specialiųjų ir prioritetinių atrankos kriterijų nustatymo ir (arba) keitimo vertinimo metodika“, prie šio kriterijaus nurodant: „pritarta 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024-03-14 posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-3 (19)“. Priemonės rengimo metu buvo planuojama finansuoti ir kompostavimo infrastruktūros plėtrą, todėl jai buvo numatyta 20,4 mln. Eur. Įvertinus valstybės pagalbos sąlygas ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento (BBIR) nuostatas, nustatyta, kad bus finansuojamos tik su kompostavimo veikla susijusios mobiliosios įrangos įsigijimo išlaidos. Dėl to priemonei numatyta finansavimo suma sumažinta iki 8 mln. Eur, o kompostavimo aikštelių įrengimo ir plėtros išlaidas numatyta finansuoti pareiškėjų lėšomis. Taip pat, siekiant užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos reikalavimams, pareiškėjų ratas

faktiškai išnaudojama ir kokio papildomo poreikio prognozuojama? • Ar vertintas esamos infrastruktūros modernizavimo ir efektyvesnio panaudojimo potencialas, palyginti su naujų pajėgumų kūrimu? Manome, kad prieš tvirtinant siūlomus kriterijus būtina aiškiau pagrįsti investicijų poreikį ir jų ekonominį efektyvumą. **2. Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos trijų pažangos priemonių projektų atrankos kriterijų tvirtinimo – NEPRITARIAME.** Nepritariame dabartinei teikiamų dokumentų redakcijai, nes protokolinio sprendimo projekte ir prieduose pastebėjome neatitikimų, kuriuos būtina pašalinti prieš priimant sprendimą. Atkreipiame dėmesį į šiuos aspektus: • **Dėl projektų perkėlimo į Teisingos pertvarkos fondą.** Protokolinio sprendimo projekte nurodoma, kad perkeliami projektai, atrinkti pagal 2 prioriteto 2.2 uždavinio veiklą „Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių diegimą pramonės įmonėse“, tačiau tvirtinimo dalyje ir pridedamuose dokumentuose kalbama apie 2.1.5 veiklą „Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse“. Prašome patikslinti, pagal kurią veiklą atrinkti projektai perkeliami, ir suvienodinti dokumentų nuostatas. • **Dėl DI projektų atrankos kriterijų.** Protokolinio sprendimo projekte nurodyti 10 ir 11 priedai, nors pateiktoje medžiagoje atitinkami dokumentai pažymėti 9 ir 10 priedų numeriais. Taip pat siūlome	buvo išplėstas nuo regioninių atliekų tvarkymo centrų iki visų atliekų tvarkytojų, o projektų atrankos būdas pakeistas iš planavimo į konkursinį. Dėl šios priežasties Stebėsenos komitetui šiuo metu teikiami papildomi projektų atrankos kriterijai, tačiau nėra siūloma keisti anksčiau patvirtinto specialiojo projektų atrankos kriterijaus. Pažymėtina, kad minėtas kriterijus buvo patvirtintas tuomet, kai priemonei buvo numatyta 20,4 mln. Eur finansavimo suma, o šiuo metu planuojama skirti 8 mln. Eur. Todėl anksčiau patvirtintas minimalus investicijų efektyvumo reikalavimas išlieka taikomas reikšmingai mažesnės apimties viešosioms investicijoms. Atsižvelgiant į tai, sumažėjusi investicijų apimtis nesudaro papildomos neracionalaus viešųjų lėšų panaudojimo rizikos, o bendras finansuojamų investicijų mastas yra reikšmingai mažesnis nei buvo vertinta nustatant šį kriterijų. ES fondų lėšomis finansuojamas tik su kompostavimo veikla susijusios mobiliosios įrangos įsigijimas, tačiau numatoma, kad tokios investicijos galimos tik tais atvejais, kai pareiškėjas savo lėšomis numato įrengti arba išplėsti žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę. Todėl finansavimas prisideda prie realaus papildomų žaliųjų atliekų perdirbimo pajėgumų sukūrimo, o infrastruktūros sukūrimo ar plėtros išlaidas prisiima pats pareiškėjas. 2. Dalis • **Dėl projektų perkėlimo į Teisingos pertvarkos fondą.** Protokolinio sprendimo projekte nurodoma, kad perkeliami projektai, atrinkti pagal 2 prioriteto 2.2 uždavinio veiklą „Skatinti atsinaujinančių energijos išteklių diegimą pramonės įmonėse“, tačiau tvirtinimo dalyje ir pridedamuose dokumentuose kalbama apie 2.1.5 veiklą „Didinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse“. Prašome patikslinti, pagal kurią veiklą atrinkti projektai perkeliami, ir suvienodinti dokumentų nuostatas. Informuojame, kad siūlomi perkelti projektai, finansuoti pagal kvietimą Nr. Nr. 02-090-K „Energetinis efektyvumas pramonei“ pagal Investicijų programos 2 prioriteto „Žalesnė Lietuva“ 2.1 uždavinio „Skatinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį“ 2.1.5 veiklą „Didinti energijos vartojimo efektyvumą (EVE) pramonės įmonėse“, kuriam taikyti projektų atrankos kriterijai, patvirtinti Investicijų

patikslinti tvirtinamų kriterijų skaičių ir jų statusą, aiškiai atskiriant naujai nustatomus, keičiamus ir naikinamus kriterijus. • **Dėl atrankos kriterijų pakeitimų pagrįstumo.** Prašytume papildomai paaiškinti DI priemonėje numatytų pakeitimų poveikį potencialių pareiškėjų ratui, ypač dėl pramonės įmonių tinkamumo, taip pat pagrįsti naujojo projekto efektyvumo kriterijaus, siejamo su prognozuojamu pajamų augimu, pasirinkimą. Pabrėžiame, kad iš esmės palaikome priemonių tikslus ir siekį užtikrinti savalaikį ES investicijų panaudojimą. Vis dėlto, mūsų vertinimu, Stebėsenos komitetui teikiami sprendimai turi būti pagrįsti, nuoseklūs ir nedviprasmiški, kad būtų užtikrintas skaidrus projektų atrankos procesas. Todėl šiuo metu **nepritariame abiem teikiamiems klausimams** ir prašome pateikti papildomą pagrindimą bei patikslintus dokumentus, kad būtų galima pakartotinai įvertinti siūlomus sprendimus.	programos stebėsenos komiteto 2024 m. spalio 23 d. protokoliniu sprendimu Nr. 46P-7(23). • **Dėl DI projektų atrankos kriterijų.** Protokolinio sprendimo projekte nurodyti 10 ir 11 priedai, nors pateiktoje medžiagoje atitinkami dokumentai pažymėti 9 ir 10 priedų numeriais. Taip pat siūlome patikslinti tvirtinamų kriterijų skaičių ir jų statusą, aiškiai atskiriant naujai nustatomus, keičiamus ir naikinamus kriterijus. Dėkojame už techninės klaidos pastebėjimą, ji protokole jau ištaisyta, turėjo būti vietoj 10 ir 11, 9 ir 10 priedų numeriai . • **Dėl atrankos kriterijų pakeitimų pagrįstumo.** Prašytume papildomai paaiškinti DI priemonėje numatytų pakeitimų poveikį potencialių pareiškėjų ratui, ypač dėl pramonės įmonių tinkamumo, taip pat pagrįsti naujojo projekto efektyvumo kriterijaus, siejamo su prognozuojamu pajamų augimu, pasirinkimą. Antrajam „DI produktų vystymo“ kvietimui siūloma apriboti tinkamų pareiškėjų ratą tik IRT srities įmonėmis, nes remiantis pirmojo kvietimo duomenimis, didžioji dalis pareiškėjų buvo būtent IRT įmonės, o PĮP pateikusios pramonės įmonės ne visada gebėjo pagrįsti gebėjimus ir tinkamas kompetencijas kurti ir vystyti DI produktus ir (ar) sprendimus. Antrajam kvietimui yra numatoma skirti dvigubai mažesnė suma – 5 mln. eurų. Atsižvelgiant į šio kvietimo populiarumą, laiko išteklius, lėšų likutį ir tai, kad šiuo metu ši veikla yra Europos Komisijos atliekamo audito apimtyje ir ypatingai svarbu užtikrinti šios veiklos lėšų panaudojimo efektyvumą ir tikslingumą, pateiktas pasiūlymas siaurinti pareiškėjų ratą iki tokio, kuris geriausiai gebės prisidėti prie veiklos siekiamų tikslų ir rezultatų. Atkreipiamas dėmesys, kad pramonės įmonėms sudaromos sąlygos diegtis DI produktus ir (ar) sprendimus kitu kvietimu - „DI produktų diegimas“. Prioritetinis atrankos kriterijus „Projekto efektyvumas“ pasiūlytas siekiant paskatinti projektus, generuojančius didesnes pajamas ir gebančius prisidėti prie stebėsenos rodiklio „Investicijas gavusios įmonės pajamų padidėjimas“ reikšmių pasiekimo. Kadangi kriterijus bus taikomas tiek PĮP vertinimo metu,

	tiek projekto poprojektinės priežiūros laikotarpiu, įmonės, pateikusios netinkamas prognozes ir nepasiekusios nusistatytų rodiklių reikšmių, privalės grąžinti proporcingai dalį ar visą suteiktą finansavimą. Tokiu būdu skatinami efektyviausi projektai, turintys aiškius tikslus ir siekiantys realių rezultatų, o ne fiktyvūs, tik finansavimui gauti numatyti projektai.